

**Verslag van de vergadering
van de commissie voor economische aangelegenheden
op 8 november 2017 in het Euregioforum bij de Euregio Rijn-Waal**

Aanwezig	Zie presentielijst
PUNT 1	<p>Begroeting en opening</p> <p>De voorzitter, de heer Dietzfelbinger, begroet de aanwezigen en opent de vergadering met de vraag of de leden van de commissie akkoord zijn met de onderhavige agenda en of er kanttekeningen en/of wensen tot wijziging zijn. Het laatste is niet het geval. Derhalve wordt de agenda vastgesteld.</p>
PUNT 2	<p>Goedkeuring van het verslag van de vergadering op 10 mei 2017</p> <p>Er zijn geen opmerkingen. Het verslag wordt ongewijzigd unaniem vastgesteld.</p>
PUNT 3	INTERREG V A – Actuele stand van zaken
Punt 3.1a	<p>Verslag vanuit de vergaderingen van de stuurgroep in juni 2017 en oktober 2017</p> <p>De heer Zoete schetst de stand van zaken en geeft aan dat de projecten</p> <ul style="list-style-type: none"> - The Green Blue Rhine Alliance (kosten € 3.545.380,81; EU-middelen € 1.772.690,40), - Het verhaal van oorlog en vrijheid zonder grenzen – Die Geschichte von Krieg und Freiheit ohne Grenzen (kosten € 1.698.600,25; EU-middelen € 849.300,12) - en Regional Skills Labs (kosten € 2.218.060,00; EU-middelen € 1.109.020,00) <p>in de diverse commissies van een positief advies zijn voorzien en in de vergaderingen van de INTERREG-stuurgroep in juni en oktober 2017 konden worden goedgekeurd. Deze goedkeuringen hebben bijgevolg ook effecten op het restbudget en hij verwijst hierbij dan ook direct naar het projectoverzicht.</p> <p><u>Besluit:</u> Kennisneming</p>
Punt 3.1b	<p>Projectoverzicht INTERREG V A</p> <p>De heer Zoete, RPM ERW, licht het projectoverzicht toe en geeft aan dat er in het kader van de ontwikkeling van projecten van het Strategische Initiatief via de Euregio Rijn-Waal negen projecten zijn goedgekeurd met een totaal volume van ca. € 34 miljoen aan INTERREG-middelen. Derhalve komt ca. 34% van de middelen voor Strategische Initiatieven direct ten goede aan projecten uit de Euregio Rijn-Waal. De middelen voor Strategische Initiatieven konden dus ten volle worden benut.</p> <p>Voor op economie en technologie gerichte projecten binnen prioriteit 1 „Overige sectoren“ zijn nog middelen beschikbaar ten bedrage van € 8,2 miljoen. Binnen</p>

	<p>prioriteit 2 (Maatschappelijke thema's) is vanwege de hoge bezettingsgraad nog € 2,9 miljoen beschikbaar. Hierdoor resulteert een nog beschikbaar subsidievolume ten bedrage van € 11,1 miljoen.</p> <p>De voorzitter dankt de heer Zoete voor zijn betoog en stelt de leden van de commissie in de gelegenheid vragen te stellen. De heer Schmidt, burgemeester van de gemeente Sonsbeck, juicht het goede verloop van de projectontwikkeling toe en vraagt waaraan een dergelijk goed verloop van de ontwikkeling van projecten eigenlijk te danken is. De heer Zoete geeft aan dat de goed functionerende netwerken en de inmiddels bewerkstelligde vereenvoudigingen bij het indienen van aanvragen tot deze ontwikkeling hebben geleid.</p> <p>De voorzitter informeert naar het bezettingspercentage van de Strategische Initiatieven ter hoogte van 34%. De heer Zoete verklaart dat het eigenlijke gestelde doel van 25% kon worden overtroffen. De voorzitter juicht deze bovengemiddeld succesvolle ontwikkeling toe. De heer Kamps wijst er in dit verband echter op dat projectpartners uit de Euregio Rijn-Waal financieel ook betrokken zijn bij projecten in de andere Euregio's en omgekeerd.</p> <p><u>Besluit:</u> Kennisneming</p>
Punt 3.2	Nieuwe projectvoorstellen
Punt 3.2a	<p>Presentatie projectvoorstel “Bel Air”</p> <p>De voorzitter nodigt de heer dr. Breuer van GIQS e.V. en de heer Mäkelburg uit om het projectvoorstel aan de commissie te presenteren. De leadpartner licht het projectvoorstel toe.</p> <p>De heer Jilissen, gemeente Cuijk, wijst op het in de provincie Noord-Brabant gevestigde AgrifoodCapital en de in dit kader geplande hotspots. De in het Land van Cuijk ingerichte innovatiehotspot zou heel goed passen bij de projectopzet van Bel Air.</p> <p>De heer Breuer geeft aan dat er in de provincie Noord-Brabant al nauwe contacten bestaan en dat men bij de inrichting van een begeleidingsstructuur met dit punt rekening zal houden.</p> <p>Mevrouw Van der Werf, gemeente Zevenaar, brengt de crisis in de pluimveesector in verband met de fipronil-affaire ter sprake en vraagt of er voor dit project in de regio wel geïnteresseerde MKB-bedrijven zijn.</p> <p>De heer Breuer geeft aan dat het zeker moeilijk is de bedrijven direct te benaderen, maar merkt op dat via de ZLTO en de Landwirtschaftskammer NRW bedrijven voor het project te vinden zullen zijn.</p> <p>Mevrouw Aaldering, gemeente Ede, wijst er op dat tevens moet worden getracht kennisinstellingen bij het project te betrekken, bijvoorbeeld de Universiteit van Wageningen (WUR).</p> <p>De heer Breuer wijst op al bestaande contacten met DLV Advies in het kader</p>

	<p>van het consortium en geeft aan dat daarmee ook relaties worden opgebouwd met Wageningen University (WUR).</p> <p>Mevrouw Eimers, gemeente Nijmegen, vraagt in welke verhouding de personele kosten tot de overige kosten staan. De heer Breuer benadrukt dat het bij de begroting om een inschatting van de te verwachten kosten gaat en de begroting derhalve nog op enkele punten open is.</p> <p>De heer dr. Dietzfelbinger, IHK, wijst er op dat het project na een fase van inventarisatie in de uitvoeringsfase terechtkomt, waarmee dan dienovereenkomstige technologiekosten zijn verbonden. Deze worden dan naar het zich laat aanzien ook door de pilotondernemingen gedragen.</p> <p>De heer Breuer, GIQS, geeft aan dat deze worden gezocht en vervolgens eveneens bij het project worden betrokken.</p> <p>De voorzitter dankt voor de uiteenzettingen en deelt mede dat de commissie in deze vergadering een advies zal uitspreken. De projectdrager wordt hierover door de secretaris op de hoogte gesteld.</p> <p><u>Standpuntbepaling:</u></p> <p>De heer Kamps merkt op dat het hier om een zeer actueel project gaat. Er moet worden geprobeerd partners uit Ede en/of uit het Land van Cuijk bij het project te betrekken.</p> <p>De Landwirtschaftskammer NRW – Haus Riswick uit zich eveneens positief met het perspectief van marktpenetratie aan Duitse zijde.</p> <p>De commissie komt tot het besluit dat er aan dit project een positief advies kan worden verleend, met inachtneming van de suggestie dat kennisinstellingen, bijv. WUR, en netwerken, bijv. dat van de innovatiehub uit het Land van Cuijk, zo mogelijk bij het project worden betrokken.</p> <p><u>Besluit:</u></p> <p>Het project met een unaniem positief advies aan de Euregiaraad doorsturen, met inachtneming van de suggestie dat kennisinstellingen, bijv. WUR, en netwerken, bijv. dat van de innovatiehub uit het Land van Cuijk, zo mogelijk bij het project worden betrokken.</p>
<p>Punt 3.2b</p>	<p>Presentatie projectvoorstel “Heavy Duty”</p> <p>De voorzitter nodigt de heer Hildenhagen uit om het projectvoorstel aan de commissie te presenteren. De leadpartner licht het projectvoorstel toe.</p> <p>De voorzitter, IHK, informeert naar het doel van het project. Wat is het eindproduct? Voorts vraagt hij naar het economische voordeel en de knowhow voor de bedrijven. Profiteren uiteindelijk alleen de bedrijven die deel uitmaken</p>

van het consortium?

De projectdrager licht de afzonderlijke te ontwikkelen (deel-)producten toe. Het consortium streeft naar de ontwikkeling van een marktstandaard die uiteindelijk voor de acceptatie en marktpenetratie van groot belang is.

De heer Czichy, Kreis Wesel, ziet in de monitoring van de motoren ook mogelijkheden en voordelen voor ondernemingen uit de regio. Hij ziet hier vooral de fabrikanten van hijsmaterieel als een interessante doelgroep.

De heer Kamps vraagt of de te ontwikkelen producten ook kunnen worden ingebouwd in al draaiende systemen. De projectdrager bevestigt dit.

De heer dr. Stork, Landwirtschaftskammer Haus Riswick, vraagt of er in de database ook ervaringsgegevens en grenswaarden worden opgenomen. Dit wordt bevestigd.

De heer Schmidt, burgemeester van de gemeente Sonsbeck, vraagt hoe de nagestreefde productontwikkeling moet worden gezien met het oog op de internationale markt tegenover de regionale markt. De projectdrager geeft hierbij aan dat de productontwikkeling primair bij de betrokken partners van het consortium plaatsvindt. Deze ontwikkeling heeft echter ook belangrijke voordelen voor de gebruikers met het oog op de efficiëntie van de nieuw te gebruiken werktuigen. Ten slotte heeft natuurlijk ook het *unique selling point* van de nieuwe ontwikkeling een aanzienlijke invloed op de marktpositie van de projectpartners, zowel internationaal als regionaal.

De heer Czichy, Kreis Wesel, vraagt nogmaals naar de verhouding tussen personele en overige kosten. De projectdrager geeft aan dat de hoge personele kosten hun oorzaak hebben in de hoge ontwikkelingskosten.

De voorzitter, IHK, wijst op de samenwerkingsmogelijkheden met de Universität Duisburg-Essen en met Fraunhofer IMS.

De projectdrager geeft aan al over de juiste contacten te beschikken. Deze hebben ook betrekking op de contacten met de Hochschule Rhein-Waal.

De voorzitter, IHK, geeft nog eens aan dat er ook van de kant van de commissie zeker de bereidheid bestaat bij het tot stand brengen van contacten ondersteuning te bieden.

De voorzitter dankt voor de uiteenzettingen en deelt mede dat de commissie in deze vergadering een advies zal uitspreken. De projectdrager wordt hierover door de secretaris op de hoogte gesteld.

Standpuntbepaling:

Aan het project wordt een unaniem positief advies verleend, met inachtneming van de suggestie dat kennisinstellingen zoals de Universität Duisburg-Essen,

	<p>faculteit Maschinenbau (werktuigbouwkunde), zo mogelijk bij het project worden betrokken.</p> <p><u>Besluit:</u> Het project met een positief advies aan de Euregioraad voorleggen, met inachtneming van de suggestie dat kennisinstellingen zoals de Universität Duisburg-Essen, faculteit Maschinenbau (werktuigbouwkunde), zo mogelijk bij het project worden betrokken.</p>
<p>Punt 3.2c</p>	<p>Presentatie van het projectvoorstel “EnerPro”</p> <p>De voorzitter nodigt de heer Riegebauer uit om het projectvoorstel aan de commissie te presenteren. De leadpartner licht het projectvoorstel toe.</p> <p>Mevrouw Aaldering, gemeente Ede, vraagt of in dit project ook de betrokkenheid van de consument is gewaarborgd. De projectdrager verklaart dat de consument niet direct bij het project wordt betrokken.</p> <p>De gemeente Ede vraagt voorts of de betaalbaarheid in het kader van „Weg vom Gas“ (voet van het gaspedaal) kan worden gewaarborgd. De projectdrager verklaart dat juist de ontwikkeling van nieuwe technologieën zal leiden tot betaalbaarheid van maatregelen ter vermindering van CO2.</p> <p>De heer Henseler, IHK, wijst op de beschreven subsidiesystematiek en op de door de bedrijven te leveren eigen bijdrage.</p> <p>De heer Dietzfelbinger, IHK, vult hierbij aan dat in het kader van het project 250 MKB-bedrijven moeten worden benaderd. Zijn deze bedrijven in de regio te vinden?</p> <p>De projectdrager geeft hierbij aan dat met de nadruk op zonne-energie- und PV-technologie dit aantal van 250 MKB-bedrijven ook daadwerkelijk kan worden bereikt.</p> <p>Het RPM ERW geeft hierbij aan dat het bij dit projectmodel om een open systeem gaat en dat het risico uiteindelijk bij de projectdrager ligt. De projectdrager schat van zijn kant de realiseerbaarheid op grond van ervaringsgegevens als relatief hoog in.</p> <p>Het RPM ERW geeft nog eens algemeen aan dat het gekozen projectmodel vergelijkbaar is met dat van het kaderproject People-to-People; hier alleen gericht op energie.</p> <p>De heer Czichy, Kreis Wesel, vraagt waar hier de voordelen voor de bedrijven liggen.</p> <p>De heer Kamps geeft aan dat de subsidiëring van bedrijven in het kader van dit project vermoedelijk op ca. 40% ligt. De IHK vult aan dat de beslissing om al dan niet deel te nemen uiteindelijk bij de bedrijven zelf ligt.</p> <p>Het RPM ERW wijst in dit verband op de snelle en laagdrempelige aanvraagprocedure voor het MKB.</p> <p>De gemeente Sonsbeck informeert naar de voortgangscontrole. Hoe wordt deze</p>

	<p>teruggekoppeld. De heer Kamps merkt op dat de toekenningen door de Euregio Rijn-Waal worden afgegeven. Het dagelijks bestuur wordt hiervan in kennis gesteld.</p> <p>De voorzitter dankt voor de uiteenzettingen en deelt mede dat de commissie in deze vergadering een advies zal uitspreken. De projectdrager wordt hierover door de secretaris op de hoogte gesteld.</p> <p><u>Standpuntbepaling:</u></p> <p>Door de IHK wordt nog eens in positieve zin opgemerkt dat het project door de Euregio Rijn-Waal wordt begeleid. Ook Kreis Wesel benadrukt nog eens de mogelijkheden die dit subsidiemodel voor het MKB biedt.</p> <p>De commissie komt tot het besluit dat er aan dit project een positief advies kan worden verleend.</p> <p><u>Besluit:</u></p> <p>Het project met een positief advies aan de Euregioraad voorleggen.</p>
<p>PUNT 4</p>	<p>Mededelingen/rondvraag</p> <p>a) EU-mededeling – Groei en cohesie stimuleren in grensregio's van de EU</p> <p>De heer Kamps licht het stuk toe. De discussie over de voortzetting van INTERREG na 2020 is al begonnen. De onderhavige documenten zijn belangrijk voor de toekomstige ontwikkeling. Er kan in positieve zin worden geconstateerd dat INTERREG is uitgegroeid tot een vaste factor in het kader van het cohesiebeleid.</p> <p>De Europese Commissie ziet hier met name een gerichtheid op thema's zoals arbeidsmarkt, gezondheid en burgerbetrokkenheid.</p> <p>Voorlopig blijft nog onduidelijk hoe de financiële omvang van het programma er vanwege de Brexit gaat uitzien. Door het wegvallen van het Verenigd Koninkrijk als nettobetaler zouden de beschikbare middelen wel eens lager kunnen uitvallen.</p> <p>De grensregio's zullen hun aandacht op de hoofdsteden moeten richten. De ontwikkelingen in Nederland gaan mogelijk leiden tot een evt. gebiedsuitbreiding en dus tot een nieuw subsidiegebied.</p> <p>De grensregio's zullen van hun kant trachten een gezamenlijke standpuntnota op te stellen en daarmee een gezamenlijke lobby te organiseren.</p> <p>Van de kant van de EU hoeft waarschijnlijk niet veel weerstand te worden verwacht. De uitdagingen dienen eerder op nationaal niveau te worden gezocht.</p> <p>De gemeente Zevenaar, mevrouw Van der Werf, vraagt hoe het kan dat er langs de gehele NO/SE-grens sprake is van één subsidiegebied. De heer Kamps verklaart dat dit een beslissing is geweest van de betreffende lidstaat.</p> <p>De voorzitter vraagt of de toentertijd gevoerde discussie over de grensregio's in Oost-Europa nog actueel is. De heer Kamps geeft aan dat er evenals voorheen</p>

een groot deel van de EU-middelen naar de Zuidoost-Europese landen stroomt en het aandeel van INTERREG relatief onaangeroerd blijft.

De heer Henseler, IHK, vraagt of er in dit verband ook over de aan de Euregio's toe te wijzen delen wordt gesproken. De heer Kamps benadrukt de voortrekkersrol van het Programma Deutschland-Nederland en dat de subsidiariteit en het lokale niveau juist ook door de deelname van de Euregio's zeer diep is verankerd.

Mevrouw Van der Werf, gemeente Zevenaar, informeert naar de voor eind 2017 geopende *call*, zoals deze in de mededeling van de EU wordt genoemd. De heer Kamps geeft aan dat het hierbij gaat om projectmogelijkheden voor het wegwerken van een grensprobleem in het kader van een *best practice*. Actief wordt het thema door het bureau ERW nog niet behandeld.

Besluit:

Kennisneming

b) Resultaten verkiezingen Nederland en Duitsland

De heer Kamps benadrukt hierbij nog eens de verwijzingen naar de grensoverschrijdende samenwerking zowel in het Nederlandse regeerakkoord als in het *Koalitionsvertrag* in Nordrhein-Westfalen. Hij wijst er op dat de *Europaminister* van NRW zijn toezegging bij gelegenheid van de eindejaarsbijeenkomst heeft gedaan.

Ook door de IHK wordt er nog eens op gewezen dat het concept van de Niederrheinlande aan de nieuwe *Europaminister* en aan de *Regierungspräsidentin* is overhandigd. Er zal met haar hierover in januari ook een gesprek plaatsvinden.

Besluit:

Kennisneming

c) Vooraankondiging eindejaarsbijeenkomst Euregio Rijn-Waal

Geen opmerkingen.

Besluit:

Kennisneming

d) Vergaderschema 2018

Gewezen wordt op de verplaatsing van het netwerkevenement Euregioraad naar 8 maart 2018. De IHK vult hierbij aan dat de commissievergaderingen zouden moeten worden gepland met inachtneming van de planning van het Duits-Nederlands Economisch Forum in Mönchengladbach.

Besluit:

	Kennisneming
PUNT 5	Rondvraag/sluiting Er zijn geen andere vragen of opmerkingen. De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging aan de deelnemers om 16:15 uur.

Kleve, 21 november 2017

A. Kochs
Ambtelijk secretaris